

NOTE DE STUDIU

EVREI

Schia cărții

John Vernon McGee

Autorul: Pavel (?)

Paternitatea asupra epistolei este încă o problemă nerezolvată. Deși paternitatea lui Pavel nu poate fi dovedită fără îndoială, există o mulțime de dovezi că el este autorul. Autorul a fost în lanțuri (10:34), a scris din Italia (13:24), tovarășul lui de călătorie a fost Timotei (13:23). Stilul scrieri este paulin. După părerea mea, Petru îl identifică pe Pavel ca autor (2 Pet 3:15,16; cf. 1 Pet 1:1)

Data: înainte de 70 d. Hr.

Evrei 10:11 arată că a fost scrisă înainte de distrugerea Ierusalimului de către Titus în 70d.Hr.

Tema:

Epistola către *Romani* descoperă *necesitatea credinței creștine*, pe când *Evrei* descoperă *superioritatea credinței creștine*. Ideea aceasta este susținută și de folosirea de 13 ori a expresiei „mai bun”. Iată câteva expresii care exprimă această temă:

„Perfect” - apare de 15 ori

„Haideți să” - de 18 ori

„Haideți” - de 5 ori

De asemenea, alte două versete vorbesc despre această cale „mai bună”:

Evr 3:1: „*De aceea, frați sfinți care aveți parte de chemarea cerească ațintiți-vă privirile la Apostolul și Marele Preot al mărturisirii noastre, adică Isus*”

Evr 12:3: „*Uitați-vă, deci, cu luare aminte la Cel ce a suferit din partea păcătoșilor o împotrivire așa de mare față de Sine, pentru ca nu cumva să vă pierdeți inima, și să cădeți de oboseală în sufletele voastre.*”

SCHIȚA:**I. Hristos este mai bun decât rânduiala Vechiului Testament, Capitolele 1-10**

1. Hristos este superior profeților, 1:1-3
2. Hristos este superior îngerilor, 1:4-2:18
 - (1) Divinitatea lui Hristos, 1:4-14
 - (2) Umanitatea lui Hristos, 2:1-18

Primul semnal de avertizare: Pericolul neglijenței, 2:1-4
3. Hristos este superior lui Moise, 3:1-4:2

Al doilea semnal de avertizare: Pericolul îndoielii, 3:7-4:2
4. Hristos este superior lui Iosua, 4:3-13
5. Hristos este superior preoției levitice, 4:14-7:28
 - (1) Marele nostru Preot, 4:14-16
 - (2) Definiția unui preot, 5:1-10

Al treilea semnal de avertizare: Pericolul neauzirii, 5:11-14

Al patrulea semnal de avertizare: pericolul depărtării, 6:1-20

 - (3) Hristos este Marele nostru Preot după rânduiala lui Melhisedec, 7:1-28
 - a. Hristos este Marele Preot veșnic, 7:1-3
 - b. Hristos este Preotul Perfect, 7:4-22
 - c. Hristos este în persoana lui Preotul veșnic și perfect, 7:23-28
6. Hristos, Marele nostru Preot este superior Templului printr-un legământ mai bun, bazat pe făgăduințe mai bune, 8:1-10:39
 - (1) Adevăratul cort, 8:1-5
 - (2) Noul legământ mai bun decât cel vechi, 8:6-13
 - (3) Noul Sanctuar mai bun decât cel vechi, 9:1-10
 - (4) Jertfă mai bună, 9:11-10:18
 - (5) Încurajare, 10:19-25

Al cincilea semnal de avertizare: Pericolul disprețuirii, 10:26-39

II. Hristos aduce beneficii și îndatoriri mai bune, Capitolele 11-13

1. Credința, 11:1-40
2. Sperața, 12:1-29
 - (1) Cursa vieții creștine, 12:1,2
 - (2) Credincioșii se află acum în competiție și în conflict, 12:3-14
Al șaselea semn de avertizare: Pericolul negării, 12:15-29
3. Dragostea, 13:1-25
 - (1) Viața secretă a credincioșilor, 13:1-6
 - (2) Viața socială a credincioșilor, 13:7-14
 - (3) Viața spirituală a credincioșilor, 13:15-19
 - (4) Binecuvântarea de final, 13:20-24

COMENTARIU:**I. Hristos este mai bun decât rânduiala Vechiului Testament, Cap 1-10****1. Hristos este superior profeților, 1:1-3**

v. 1-2 Nu există introducere. Robert Anderson sugerează încă un motiv pentru care Pavel nu a început cu această expresie „Pavel apostol al Neamurilor”. El nu era apostol trimis la națiunea lui Israel, ci ei erau frații lui după trup. Motivul pentru care nu-și menționează numele este că Pavel nu era foarte iubit între evreii, credincioși sau necredincioși, după întâlnirea cu Domnul Isus de pe drumul Damascului. Menționarea numelui lui ar fi fost ca agitarea unui steag roșu înaintea unui taur. Primul care a pus la îndoială paternitatea lui Pavel asupra epistolei a fost Eusebiu, în sec IV.

Observați o serie de contraste:

„În vechime” - perioada legii

„La sfârșitul acestor zile” - perioada harului

„De multe ori” - multe ocazii diferite, diversitate

„Multe feluri” - prin lege, ritualuri, visuri, vedenii, istorie, poezie, profeție

Diversitate vs. Unitate

Proces în timp vs. Finalitate („Acesta este Fiul meu preaiubit”)

Profeți vs. Fiul

„Ne-a vorbit prin Fiul Său” literal „Ne-a vorbit în Fiul său”. „*Dumnezeu ne-a vorbit prin acela care are caracterul de Fiul*” (Bishop Westcott)

„Părinții” - (vezi Rom 9:5). Cine sunt părinții? Avram, Isaac și Iacov.

„Profeții” - Israel avea o foarte bună părere despre profeți, le ridica monumente și-i privea ca pe purtători ai revelației divine (Biblia nu argumentează existența lui Dumnezeu și nici realitatea revelației).

„În fiul Său” - identificat în 3:1 și în cap. 7 prin afirmații precum:

- (1) Program pentru viitor - „moștenitorul tuturor lucrurilor”
„Moștenitor” (Lc 20:14) Deși lumea nu l-a acceptat pe Hristos, El este predestinat a fi conducătorul Universului.
- (2) Scop în toate - „prin care a făcut veacurile” Aceasta dă scop, optimism și direcție tuturor lucrurilor. Acesta este răspunsul la inutilitatea lui Schopenhauer, la pesimismul și lipsa de sens din filozofia modernă.
- (3) Persoana lui Dumnezeu - „Oglindirea slavei Lui și întipărirea ființei Lui”
„Oglindirea” - strălucirea
„Întipărirea” - înseamnă „gravarea în oțel” a propriei Lui ființe. Dumnezeu spune tot ce are de spus în Hristos. Nu mai există Post Scriptum.(Col.2 :9)
- (4) Păstrătorul tuturor lucrurilor „care ține toate lucrurile cu cuvântul puterii Lui” El nu doar că a creat toate lucrurile, dar le și ține împreună. Fără grija Lui permanentă, Universul s-ar dezintegra.
- (5) Iertare pentru păcatele noastre - „a făcut curățirea păcatelor” El s-a intrupat pentru a muri.
- (6) Grija pentru prezent - „a șezut la dreapta mării în locurile preainalte” (vezi 4:14-16 - „avem un mare preot”)

2. Hristos este superior îngerilor, 1:4-2:18**(1) Divinitatea lui Hristos, 1:4-14**

- (7) Laudă pentru viitor - „cu atât mai presus de îngeri” (v 4) Îngerii au jucat un rol important în slujirea lui Israel din Vechiul Testament. Legea a fost dată prin intermediul îngerilor, heruvimii au fost cusuți pe învelitoare cortului și ciopliți deasupra chivotului. Dumnezeu nu

era înfățișat în cort. În Biblie există 273 de referiri la îngerii. Ei erau mesageri, identificați cu însuși tronul lui Dumnezeu.

Iată 7 citate din VT (6 sunt din Psalmi) pe care autorul le folosește ca argumente ale superiorității lui Hristos asupra îngerilor:

v. 5 Ps 2:7; 2 Sam 7:14

v. 6 Ps 97:7; Deut 32:43 (Septuaginta)

v. 7 Ps 104:4

v 8,9 Ps 45:6,7

v 10-12 Ps 102:25-27

v 13 Ps 110:1

Psalmii învață divinitatea lui Hristos. În psalmi există o imagine mai completă a lui Hristos decât în evanghelii.

v 4-7 Hristos este Fiul - îngerii sunt slujitori

v 8,9 Hristos este regele - îngerii sunt supuși

v 10-12 Hristos este creatorul - îngerii sunt creaturi

O superioritate în cinci aspecte:

1. Fiul, v 5
2. Închinarea, v 6
3. Moștenirea, v. 7-9
4. regele, v 10-12
5. Cărmuirea, v 13

(2) Umanitatea lui Hristos, 2:1-18

(Primul semnal de avertizare- pericolul neglijenței, 2:1-4)

Există 6 semnale de avertizare în Evrei, care se adresează lui Israel pentru a nu pierde toate binecuvântările Lui Dumnezeu prin Hristos. Dumnezeu a avertizat poporul la Cades-Barnea că nu vor intra în binecuvântările Lui, în Canaan.

v 1 Deoarece revelația pe care o primiseră era mai mare decât cea din VT și pentru că cel prin care o primiseră era mai mare decât îngerii, ei trebuiau să privească la El cu o mai mare luare-aminte, ca unii care aveau o mai mare responsabilitate.

„Ca să nu fim depărtați de ele” arată neglijența. Neglijența este tragică în orice domeniu al vieții, cu atât mai mult în cel al sufletului. Ce trebuie să fac pentru a fi pierdut? Nimic!

v 2 Îngerii au adus mesaje, bune și rele, un înger a adus judecata asupra Sodomei și Gomorei, legea a fost dată printr-un înger, un înger i-a vorbit lui Balaam, Ezechia a auzit de la un înger vestea despre Asiria. În NT, îngerul Mihail a venit și la Maria și la Zaharia.

v 3 „Cum vom scăpa?” Predicatorul Galez și-a început predica astfel „Prietenii, am o întrebare la care nici voi, nici eu și nici Dumnezeu nu poate răspunde?” Și a predicat din textul acesta.

„A fost vestită mai întâi de Domnul” Domnul spune „Fiul omului a venit să caute și să mântuiască ce era pierdut.” (Mt 16:21; 20:28).

„Cei ce L-au auzit” au fost apostolii.

v 4 Iată darurile apostolice care au confirmat mesajul la început

Capitolul 1 - Înălțarea lui Hristos, mai presus decât îngerii

Capitolul 2 - Smerirea lui Hristos, mai prejos decât îngerii

Hristos este cel care-L descoperă pe Dumnezeu și este reprezentantul omului.

v 5-9 Omul Isus Hristos: Hristos va supune lumea (v5). El a fost smerit când era om (Fil 2:6-8). Omul și-a pierdut calitatea de stăpânitor prin cădere, iar Hristos a recâștigat-o la cruce.

Acesta este scopul inițial al lui Dumnezeu cu omul (v 6-8) cf. Ps 8:4-6.

v 9 (Cheia capitolului 2):

Dar îl vedem pe Isus pentru puțină vreme mai prejos decât îngerii, din pricina suferirii morții, încoronat cu slavă și cinste; ca El, prin harul lui Dumnezeu, să guste moartea pentru toți oamenii.

„Să guste” - nu doar să moară ci să și experimenteze ce înseamnă moartea.

Umanitatea lui Hristos : - nu un om în care Dumnezeu a lucrat ceva
 - nu un geniu religios
 - nu un martir pentru o cauză
 - nu un bun exemplu

Smerirea lui Hristos a realizat două lucruri:

- (1) Slava lui Dumnezeu și cinste pentru Hristos
- (2) Mântuirea omului a devenit posibilă

Hristos a luat această smerenie și în ceruri; există un *om* în ceruri.

v 10 Scopul ceresc al lui Dumnezeu: „Să-mi aduc fiii la slavă.”

„Desăvârșit” (în greacă *teleiosai*) înseamnă îndeplinirea scopului, atingerea țintei.

v 11 „Sfânt” este folosit în Evrei nu în legătură cu lucrarea Duhului Sfânt, ci cu a lui Hristos. Nu se referă la purificare, ci la dedicare, nu la condiție, ci la poziție.

v 12 Ps 22 este psalmul crucii (vezi v 22)

v 13 Vezi Isa 8:17,18

v 14 Întruparea lui este autentică - „fii ai omului”

v 15 El a adus mântuire și izbăvire din păcat

v 16 Hristos a lăsat cerul, s-a făcut mai prejos decât îngerii, venind până la omul căzut.

v 17 „Asemenea oamenilor” (vezi Fil 2:7) a fost asemănarea care merge până la identificare, cea mai puternică posibil. (Vincent)

El este fără păcat. El a devenit Marele Preot pentru ca astfel să poată realiza reconcilierea între Dumnezeu și om.

Hristos- ca Mare Preot- este subiectul acestei epistole.

v 18 El poate avea milă și să-i ajute pe cei aflați în încercări, căci și el a îndurat aceeași lucruri.

3. Hristos este superior lui Moise, 3:1-4:2

v 1 Subiectul acestei epistole.

„Sfânt” înseamnă „pus deoparte”.

„Fraților” se referă la aceia cărora le era adresată epistola (vezi Rom 9:3).

„Părtași” înseamnă tovarăși, împreună parteneri. (1:9)

„Ceresc” - Evreii erau încă un popor pământesc.

„Apostol și Mare preot” - Hristos a venit pe pământ ca apostol și s-a întors în cer ca Mare Preot.

v 2 Moise a fost credincios (vezi Evr 11:24-29)

v 3,4 Hristos este mai bun decât Moise. După ce a fost demonstrată superioritatea sa față de îngerii, trebuie demonstrată și superioritatea față de Moise. Un conferențiar la o întâlnire a rabinilor a spus odată că Moise a fost cel mai mare evreu care a trăit vreodată. Din moment ce, fără îndoială, și destinatarii acestei epistole gândeau la fel, trebuia să li se demonstreze superioritatea lui Hristos.

Ziditorul casei este vrednic de mai multă cinste decât casa însăși.

Hristos este Creatorul, Moise este creatura.

v 5,6 Hristos este Fiul, Moise este slujitorul

Hristos este apostol și Mare Preot, pe când Moise, deși a fost numit amândouă, Aaron este cel ce a devenit Mare Preot (Ex 4:14)

Moise a fost credincios ca slujitor în casă, Hristos este credincios ca Fiu care stăpânește casa.

(*Al doilea semnal de avertizare: Pericolul îndoielii, 3:7:4:2*)

v 7-11 Acesta este un citat din Ps 95:7-11. Israel în pustie este avertismentul, pentru că ei s-au îndoit de Dumnezeu și n-au intrat în Canaan.

„După cum spune Duhul Sfânt” (v 7) - Duhul Sfânt este autorul Psalmilor, care s-a folosit de David ca autor uman.

„Pustie” (v 8) este locul morții, lipsei de odihnă, lipsei de țintă și de satisfacție.

„Inima” - problema lor nu era una intelectuală ci una a inimii (v 8,10,12).

„Odihnă” (v 11) - Scriptura prezintă odihna sub cinci aspecte;

1. Odihna de la creație
2. Intrarea în Canaan
3. Odihna mântuirii (Mt 11:28)
4. Odihna dedicării (Mt 11:29,30)
5. Cerul

v 12-19 Acesta este un avertisment împotriva necredinței. Lipsa credinței îl poate priva pe un credincios de bucuria mântuirii și-l poate transforma într-un creștin de pustie (v 19). Secretul vieții creștine este ascultarea și încrederea.

Modele din Vechiul Testament; (1) Egiptul - păcatul, (2) Pustia (Marea Roșie) - izbăvirea, (3) Țara Promisă (Canaan) - împlinirea.

Capitolul 4

v 1 „Haideti să” este una dintre expresiile -cheie ale acestui capitol, care apare de multe ori.

v 2 Mesajul a fost auzit dar n-a fost crezut.

4. Hristos este superior lui Iosua, 4 :3-13

v 3-11 „Odihnă” apare de 8 ori în această porțiune. Această odihnă este comparată cu cea de după creație, când Dumnezeu a privit cu satisfacție la creația Sa și a văzut că este completă și perfectă. Noi trebuie să ne bucurăm de odihna unei mântuirii perfecte care face parte dintr-o nouă creație. Aceasta este lucrarea lui Hristos pentru păcătoși. Dumnezeu este mulțumit cu ceea ce a făcut Hristos pentru păcătoși - noi trebuie să ne bucurăm de această odihnă (v 10).

v 8 Iosua i-a condus în Canaan, dar nu le-a putut oferi odihnă.

v 9 Versetul-cheie al acestui pasaj - „odihna ca de Sabat.”

v 12,13 Unii comentatori consideră că aici „Cuvantul” înseamnă Hristos, dar eu cred că este vorba în primul rând despre cuvântul scris.

„Lucrător” înseamnă *energizant*

„Cu două tăişuri” înseamnă că poate tăia și înăuntru și în afară; pătrunzător.

„Osul și măduva” (vezi Ps 32:3).

„Sufletul și duhul” - uneori sufletul și duhul sunt folosite sinonim (vezi 1 Cor 2:9-12).

„Judecă” - critică

v 13 Isaia a strigat „Vai de mine, căci sunt un om păcătos...” (Isa 6:5) iar vameșul a strigat „Ai milă de mine..” (Lc 18:13).

5. Hristos este superior preoției levitice, 4:14-7:28

(1) Marele nostru Preot, 4:14-16

Hristos este Marele nostru Preot (3:1). Când ne gândim la preot ne vine în minte imaginea păgână a preotului, care pretinde că, prin intermediul unor puteri supranaturale și ritualuri mistice îl poate apropia pe om de Dumnezeu. Un astfel de preot neagă lucrarea perfectă a lui Hristos și preoția tuturor credincioșilor. Tot ce avem nevoie este un Preot - vrednic de slujba lui ca nimeni altul.

v 14 „Avem un Mare preot care a străbătut cerurile.” - Hristos n-a fost preot pe pământ. El a devenit preot când s-a înălțat la ceruri. A murit pe pământ pentru a ne mântui și s-a înălțat la ceruri pentru a ne păstra mântuiți.

v 15 „A fost ispitit ca și noi” - este mai bine tradus ca: „a experimentat slăbiciunile noastre”

v 16 „Îndrăzneală” înseamnă libertate, deschidere și curaj.

„Tronul harului” este scaunul milei, fostul scaun al judecății.

(2) Definiția unui preot 5 :1-10

Acesta este subiectul Epistolei către Evrei. Evreilor le-ar fi fost greu să accepte că Hristos este preotul lor.

Slujba întreită a lui Hristos: - (1) Profet - în trecut
(2) Preot - în prezent
(3) Rege - în viitor

v 1 Definiția preotului: „Luat *dintre oameni*.”

„Rânduiește *pentru oameni*”

„Lucrează cu lucrurile privitoare la Dumnezeu.”

Preotul merge din partea oamenilor la Dumnezeu. Profetul vine din partea lui Dumnezeu la oameni. Preoția nu este pentru păcătoșii pierduți ci pentru păcătoșii mântuiți. Aaron n-a devenit preot decât după Sinai (Mântuirea s-a petrecut la Marea Roșie).

„Pentru păcate” (plural, nu singular). El ține omului calea deschisă.

v 2 „Îngăduitor cu cei neștiutori.” Se referă la păcatul ignoranței (vezi Lev 4:2). Aaron a experimentat slăbiciunile; Hristos are milă de slăbiciunile noastre. El este mijlocitorul perfect. Poate că Aaron i-ar fi putut tolera pe cei ce comiteau aceleași păcate pe care le comitea și el și să-i condamne pe cei ce comiteau păcate pe care el nu le comitea. Hristos arată milă - nici nu tolerează, nici nu condamnă.

v 3 Hristos n-a avut nevoie să facă lucrul acesta.

v 4 Aceasta este a doua cerință pentru un preot. Trebuie să fie acceptabil înaintea lui Dumnezeu.

v 5 Când Hristos s-a aflat pe pământ, n-a intrat niciodată în Sfânta Sfintelor. Citatul acesta este din Ps 2:7 și se referă la învierea lui Hristos.

Hristos este Fiul, Aaron este slujitorul.

v 6 Melhisedec: Gen 14 - istoria lui Melhisedec
Ps 110 - profeția lui Melhisedec
Evrei - interpretarea lui Melhisedec

În Genesa, cartea genealogiilor, nu există nici o genealogie a lui Melhisedec. Nicăieri nu se spune că Hristos este superior lui Melhisedec. Cine era Melhisedec? Comentatori de renume susțin că el era Hristos pre-întrupat.

Preoția lui Hristos vine după cea a lui Melhisedec, nu după cea a lui Aaron (Ps 110:4).

v 7 De trei ori ni se spune că Hristos a plâns: (1) La mormântul lui Lazăr, (2) pentru Ierusalim, (3) în Ghețimani. De ce? Se pare că în Ghețimani satan a încercat să-l omoare înainte de a ajunge la cruce, încercând să facă să nu se împlinească profeția Vechiului Testament cu privire la lucrul acesta.

„A fost ascultat din pricina evlaviei Lui”, pentru că n-a avut păcat.

v 8 El n-a trebuit să învețe să învețe să asculte (Ioan 8:29). El n-a fost disciplinat prin suferință, ci aceasta a fost folosită pentru a-L face să aibă o experiență umană asemănătoare celorlalți oameni.

„S-a făcut ascultător până la moarte.” (vezi Fil 2:8).

v 9 „Perfect” - El și-a atins scopul.

v 10 „Numit” - face referire la Melhisedec.

Înainte de a discuta mai departe despre Melhisedec, trebuie să mai tragem un semnal de alarmă.

Al treilea semnal de alarmă - *Pericolul îngreunării priceperii, 5:11-14*

v 11 Subiectul preoției lui Hristos după rânduiala lui Melhisedec este unul dificil, care necesită o percepție spirituală ascuțită.

„Lucruri greu de tâlcuit” înseamnă lucruri greu de înțeles.

v 12 „Voi care de mult trebuia să fiți învățatori (*prin prisma perioadei de când va aflați în instruire*) aveți nevoie să fiți învățați.”

„Cele dintâi adevăruri”(în greaca : „ stokeia”)-înseamnă lucrurile fundamentale.

v 13,14 Un copil nu poate mânca carne tare, dar unui adult îi poate plăcea laptele.

(1 Cor3:1,2;1Pet2:1,2)

Capitolul 6

(*Al patrulă semnal de avertizaere*)

v 1 *Lăsând adevărurile începătoare ale lui Hristos*. Aceasta înseamnă ca un constructor să lase fundația deja pusă și să înceapă să clădească deasupra, iar pentru un copil înseamnă să treacă de la alfabet la învățături mai complexe. Pentru credincios înseamnă pregătirea pentru călătoria spre tronul lui Dumnezeu.

„Să mergem spre cele desăvârșite” - pe verticală, nu pe orizontală.

„Desăvârșire” - Maturitate (5;14)

În Vechiul Testament există 6 lucruri fundamentale care-l prefigurează pe Hristos în ritual, simbol și ceremonie:

(1) „Pocăința de faptele moarte” (Tit 3:5)-nu prin faptele făcute în neprihănire.

(2) „Credința în Dumnezeu” - Vechiul Testament a prezentat credința în Dumnezeu prin apropierea de el prin intermediul sacrificiilor de la templu, nu prin Hristos ca Mare Preot.

v 2

(3) „Învățăturile despre botezuri” - în Vechiul Testament existau multe spălări sau botezuri ritualice.

(4) „Punerea mâinilor” - era un ritual al Vechiului Testament.

(5) „Învieerea morților” după cum era predicată de rabini - în contrast cu învierea celor credincioși.

(6) „Judecata veșnică” după cum era prezentată în Vechiul Testament.

v 4,5 Aceștia sunt credincioși autentici - greoi la minte, dar nu morți. Ei au nevoie de lapte - cei nemântuiți au nevoie de mântuire.

„Imposibil” pentru oameni, nu pentru Dumnezeu.

Următoarele sunt caracteristici ale unuia mântuit, nu ale unui pierdut;

(1) A fost luminat odată

(2) A gustat darul ceresc

(3) A fost făcut părtaș Duhului Sfânt

(4) A gustat Cuvântul cel bun al lui Dumnezeu

(5) A gustat puterile cerești

v 6 „Au căzut” nu se referă la apostazie. Se referă la a cădea, a se împiedica, a greși. „Pocăință” se referă la roade” - „Aduce roade vrednice de pocăința voastră”.

Petru a căzut dar nu a fost pierdut la fel ca și Ioan.

„Răstignește din nou” se referă la credincioșii evrei care se întorceau la jertfele Vechiului Testament.

v 7-9 Aducerea de roade se referă la aceleași roade ca și în Ioan 15:5,6.

„Respins”-vezi 1Cor 9:27

v 9 Acesta este versetul-cheie pentru întreg pasajul - „lucruri care însoțesc mântuirea.”(Vincent)

v 10-12 „Osteneala și dragostea” nu se referă la mântuire ci la roadele mântuirii.

v 13 „Acest verset este strâns legat de cele anterioare. Avraam este un exemplu pentru noi. Dumnezeu i-a făcut multe promisiuni, dar a jurat numai o dată.

v 14 Vezi Gen 22:15-18 și Evr 11:19

v 15 „A așteptat cu răbdare” - prin încrederea în Dumnezeu primim o nouă siguranță.

v 16 Oamenii jură pe ceva ai mare decât ei. Dumnezeu n-a jurat pe soare, lună sau stele.

v 17 Dumnezeu vrea ca copiii lui să aibă o nouă siguranță din Cuvântul Lui.

v 18 „Două lucruri care nu se pot schimba” (1) moartea și învierea lui Hristos și (2) Înălțarea și mijlocirea lui

v 19 „Ancoră” se referă la „nădejdea care ne-a fost pusă înainte.”

v 20 „Înainte mergător” - Aaron reprezenta națiunea lui Israel înaintea lui Dumnezeu, dar el nu era un înainte mergător. Hristos ne conduce chiar în prezența lui Dumnezeu (vezi 1 cor 3:20-23; 2 Cor 4:15-18).

(3) Hristos este Marele nostru preot după rânduiala lui Melhisedec 7 :1-28

a. Hristos este Preot veșnic 7 :1-3

v 1 Face referire la 6:20. Melhisedec este un antetip al lui Hristos. El este numit *preot al Dumnezeului Preaînalt și împărat al Salemului* (Gen 14:17-24).

v 2 Numele Melhisedec înseamnă *împăratul meu este neprihănit*. El era rege al Salemului (Ierusalimului), care înseamnă pace. (Vezi Ps 85:10; Ier 23:6; Ef 2:14) El nu era preot după rânduiala lui Aaron, ci era preot al Dumnezeului Preaînalt (vezi Deut 32:8). El era rege - Adam a primit stăpânirea dar a pierdut-o. Observați că el a adus pâine și vin (Gen 14:18) care sunt simboluri ale cinei Domnului și ale bunătații lui Dumnezeu în creație.

v 3 „Fără tată și fără mamă” înseamnă că nu există nici o genealogie a sa prezentată în biblie.

„Fără spiță de neam” înseamnă fără genealogie. Aceasta este o omisiune inspirată. În sistemul mozaic nimeni nu putea fi preot dacă nu venea din spița lui Aaron (Ezra 2:61-62).

„În veac” - nu avem nici o relatare istorică a sfârșitului preoției lui Melhisedec.

b. Hristos este Preotul perfect 7 :4-22

v 4 Avraam i-a dat lui Melhisedec zeciuială din pradă (Gen 14:20). Lucrul acesta se petrecea înainte de legea mozaică.

v 5-10 Levi se afla în coapsele lui Avraam deoarece el era urmașul lui Avraam. Aceasta arată că Melhisedec este mai mare decât preoția levitică.

Tu și cu mine suntem în Adam (Rom 5:12; 1 Cor 15:22)

Tu și cu mine suntem în Hristos (Rom 8:1; Ef 1:1)

v 11,12 Preoția aaronică aparținea legii mozaice. Hristos ne-a izbăvit de sub lege. Scopul preoției era să aducă perfecțiunea, să restaureze și să continue relația cu Dumnezeu. Preoția levitică nu avea nici un fel de putere în sensul acesta.

v 13,14 Preoția trebuia să se schimbe, din moment ce Hristos n-a venit din Levi.

v 15 (vezi v 11 și Ps 110).

v 16-19 Contrastul între două preoții

Legea vs. Puterea

(*legea pune limite - puterea abilitază*)

Porunca (*din afară*) vs. Viața (*dinăuntru*)

Trupesc (*carnea*) vs. Fără limită (*viață veșnică*)

Schimbător vs. Neschimbător

Nimic perfect vs. Nădejde desăvârșită

v 20,21 (vezi Ps 110)

v 22 Un legământ mai bun

c. Hristos este veșnic și Mare Preot 7:23-28

v 23 Moartea pune capăt preoției levitice

v 24 „Omul acesta” este Hristos

v 25 Acesta este versetul-cheie al acestei secțiuni și esența evangheliei. Hristos nu este mort, ci viu. Accentuează moartea și învierea lui Hristos, dar merge mai departe. El a murit pentru a ne mântui și acum trăiește în ceruri pentru a ne păstra mântuiți.

v 26 „Sfânt” - în relație cu Dumnezeu

„Nevinovat”, adică fără răutate

„Fără pată” adică fără murdărie morală.

„Despărțit de păcătoși” - el este ca noi, dar este în același timp, diferit de noi

v 27 Aceasta subliniază valoarea sacrificiului

v 28 Hristos este cuvântul suprem în preoție

6. Hristos, Marele nostru Preot slujește într-un cort mai bun, printr-un legământ mai bun, bazat pe promisiuni mai bune, 8:1-10:39

(1) Adevăratul cort, 8:1-5

v 1 Acesta este adevărul central al epistolei către Evrei

v 2 „Adevărat” înseamnă original, autentic. În persoana sa, Isus este preot după rânduiala lui Melhisedec, iar în slujirea sa este preot după rânduiala lui Aaron.

v 3 Un preot trebuie să aducă daruri și jertfe, Hristos trebuie să facă același lucru.

v 4 Hristos n-a fost preot pe pământ. El n-a fost din tribul lui Levi care slujea pe pământ, care slujea la cort. El n-a adus sacrificii ca a fost pe pământ ci el a fost jertfă însăși.

v 5 Cortul pământesc era numi o umbră preînchipuitoare. Hristos slujește în cortul original. În această epistolă, accentul este pus pe înălțarea lui Hristos, mai degrabă decât pe învierea lui. Vedem aici o jertfă mai bună, un preot mai bun și un cort mai bun.

(2) Noul legământ mai bun decât cel vechi, 8:6-13

v 6 Există două legăminte. Hristos este mijlocitorul unui legământ mai bun, bazat pe promisiuni mai bune.

v 7 Primul legământ nu a fost potrivit, de aceea a fost nevoie de un al doilea.

v 8 Nu era nimic în neregulă cu legământul, ci cu oamenii.

”Un nou legământ”-Ieremia 31:31-34

v 9 Oamenii au călcat primul legământ. El nu le-a dat și puterea să-i împlinescă cerințele.

v 10 Noul Legământ va fi acum scris în inimile lor, nu pe table de piatră, pentru a-l putea împlini.

v 11 Va fi un legământ mondial, făcut cunoscut în lumea întreagă.

v 12 Va exista o iertare deplină a păcatelor.

v 13 Vechiul legământ este învechit și va fi înlocuit cu un nou legământ încheiat cu Israel în viitor (Ier 31:31-37). Biserica este beneficiarul acestui nou legământ.

(3) Noul Sanctuar mai bun decât cel vechi, 9:1-10

v. 1 “Locașul pământesc de închinare” este din această lume, este vizibil, spre deosebire de locașul de închinare din cer.

v. 2 Cortul, și nu Templul, este folosit pentru a prezenta aspectul spiritual. Planul este dat împreună cu obiectele de mobilier.

v. 3, 4 Altarul de aur pentru tămâie era situat în Locul preasfânt din cortul întâlnirii. Perdeaua s-a rupt în două și Hristos, Mijlocitorul nostru, a ajuns în ceruri. Altarul pentru tămâie ne duce cu gândul la rugăciunea de mijlocire și aparține de Sfânta Sfințelor. Tot aici sunt enumerate și obiectele din chivot.

v. 5 Preoția este subiectul principal al epistolei, nu locașul de închinare; prin urmare, nu se mai dau detalii despre acesta.

v. 6-10 Drumul spre Dumnezeu era blocat de intrările și compartimentele locașului de închinare. Numai marele preot putea intra în Sfânta Sfințelor. Acesta a fost un aranjament temporar, un paliativ, un înlocuitor provizoriu. Ritualul și toate cele aferente lui au fost date numai pentru o perioadă. Astăzi Hristos ne poate aduce la Dumnezeu. Numai prin El putem ajunge la Dumnezeu (Ioan 14:6).

(4) Jertfă mai bună, 9:11-10:18

v. 11 “Al bunurilor viitoare” – adică al celor care au venit deja. “Mai desăvârșit” – care nu aparține acestei creații; nu este făcut de mâini omenești sau din materiale omenești.

Există un locaș de închinare fizic în cer? Locașul de închinare din cer este spiritual, dar real (8:2); este literal, dar real (9:9). (Comp. v. 23, unde “chipurile” sunt “tipurile”. Vezi, de asemenea, Apocalipsa 11:19 și 15:5.)

v. 12 Aceasta este o jertfă superioară pentru locașul de închinare autentic. A prezentat Hristos sângele Său în cer? Eu cred că da.

v. 13, 14 Dacă sângele animalelor a putut aduce curățirea trupurilor și sfințirea, cu siguranță sângele lui Hristos poate ridica vina pentru păcat.

Pentru “cenușa unei vaci” vezi Numeri 19:9. Sângele lui Hristos curăță conștiința, nu carnea.

v. 15 Hristos este acum Mijlocitorul noului legământ.

v. 16, 17 Testamentul are putere numai după moartea celui care l-a făcut. Nu are nici o valoare atâta timp cel care l-a făcut este în viață.

v. 18-22 Cuvântul “sânge” apare de șase ori în această secțiune. Aceasta relevă locul și puterea atribuită sângelui în ritualul Vechiului Testament. Axioma Vechiului Testament este: “Fără vărsare de sânge nu este iertare de păcat”. Sângele este important și în Noul Testament. Sângele Mielului lui Dumnezeu are putere.

v. 23 (Vezi v. 11) “Lucrurile cerești” au avut nevoie de curățire pentru că în cer și-a început păcatul existența.

v. 24 Hristos nu a intrat într-un locaș de închinare făcut de mâini omenești. Acest locaș de închinare este spiritual, dar real. El trăiește în cer pentru a ne păstra mântuiți. El este acolo pentru noi. Hristos a murit pe pământ pentru a ne mântui pe noi.

v. 25 Marele preot intra în Locul preasfânt cu sânge care nu era al lui. Și a intrat de mai multe ori.

v. 26 Hristos S-a arătat o dată, la sfârșitul veacurilor, și S-a dat pe Sine ca jertfă.

v. 27 Dacă Hristos ar fi eşuat în lucrarea Sa de mântuire a omenirii prin moartea Sa, la prima Sa venire, nu ar mai rămâne nimic altceva pentru noi decât judecata. Hristos nu revine pentru a muri. El a murit dar nu a fost judecat. Ci El a luat judecata noastră asupra Lui și acum este Judecător în cer.

v. 28 Aici nu este vorba despre răpire, ci despre venirea Domnului ca Suveran pentru a judeca pământul. Credincioșii nu vor veni la această judecată.

Capitolul 10

v. 1 “În adevăr” – scriitorul epistolei continuă tema din capitolul precedent. “Umbra” (în greacă, *skian*) este un *contur neclar*. “Înfățișarea adevărată” (în greacă, *eikona*) este *chipul, forma, asemănarea*.

Vechile jertfe erau umbra, nu substanța. (Nu puteți trăi în umbra unei case, aveți nevoie de casă.)

v. 2 Vechile jertfe necesitau repetiție. Ele nu au reușit niciodată să înlăture total păcatul. “Cel care este obligat să ia un medicament o dată pe oră, tot timpul vieții, pentru a rămâne în viață, nu poate spune că este vindecat.” (Govett)

“Cunoștință de păcate” – nu curățire.

v. 3, 4 “Aducere aminte” – fiecare jertfă era o aducere aminte a păcatului, nu o înlăturare sau ștergere a păcatului. Când a instituit Cina Domnului Hristos a spus: “Să faceți lucrul acesta spre pomenirea (amintirea, aducerea aminte) mea.” Când ne aducem aminte de El în felul acesta Îl pomenim pe Cel care a șters păcatele noastre și nu le mai socotește (8:12).

v. 5-8 Acesta este un citat din Ps. 40:6-8; conf. Isaia 50:4, 5. bv

În citatul din Vechiul Testament, în loc de “Mi-ai pregătit un trup” este “ci mi-ai străpuns urechile” (Ps. 40:6). (Vezi Exod. 21:1-6.) Dacă un rob alegea să rămână în slujba stăpânului său, urechea lui era străpunsă. În al șaptelea an, robul evreu era eliberat. Dar dacă în acești ani el lua de soție o femeie dintre roabele stăpânului său, și dacă avea copii cu ea, nu-i putea lua cu el. Așa că el putea alege să cedeze libertatea în schimbul familiei sale cu care rămânea în continuare în robie. Hristos a fost răstignit în trup omenesc pentru a putea răscumpăra omenirea din păcat.

v. 9 A fost voia lui Dumnezeu să înlăture jertfele animale cu jertfa Sa.

v. 10 Prin voia lui Dumnezeu noi suntem sfințiți prin jertfa lui Hristos. Aceasta este sfințirea pozițională.

v. 11 Preoții aduceau jertfe zilnic, repetau același ritual care nu se încheia niciodată.

v. 12 Isus Hristos S-a așezat... Lucrarea Lui a fost încheiată – “o singură jertfă pentru păcat, pentru totdeauna”.

v. 13 Ps. 110:1 – aceasta este cea de-a doua venire a lui Hristos pe pământ.

v. 14 O singură jertfă reușește ceea ce n-au reușit multe jertfe. Dacă nu credeți că Hristos vă poate mântui și vă poate păstra, atunci să știți că Dumnezeu nu a pregătit o altă cale prin care să puteți fi mântuiți.

v. 15, 16 Duhul Sfânt este Dumnezeu (Domnul, în v. 16). Aceasta este o repetare a versetelor din cap. 8:10-12, o preluare din Ieremia 31:33, 34. Ieremia a vorbit fiind inspirat de Duhul lui Dumnezeu.

v. 17 Aceasta este partea esențială a citatului.

v. 18 Sistemul de jertfe a început o dată cu Abel și s-a încheiat o dată cu moartea lui Hristos.

Aici se încheie secțiunea doctrinară.

(5) Încurajare, 10:19-25

Practică – Privilegiu – Responsabilitate

v. 19 Aceasta este o invitație pentru cei nemântuiți și pentru credincioși să intre în posesia foloaselor superioare ale lui Hristos. Noi “avem o intrare slobodă în Locul preasfânt” – este folosit timpul prezent.

v. 20 “Nouă” – adică abia junghiată. Jertfa lui Hristos nu s-a învechit și nu va fi niciodată veche. Luther spunea: “Parcă ieri a murit Isus pe cruce.”

“Prin perdea” – când Hristos Și-a dat Duhul, perdeaua din Templu s-a rupt în două (Marcu 15:24-38).

v. 21 Noi avem un Mare Preot.

v. 22 “Credință deplină” sau “siguranță deplină”, care se bazează pe faptul că (1) inimile noastre sunt stropite (cu sângele lui Hristos) – jertfa lui Hristos aplicată în viața noastră; (2) trupurile noastre sunt “spălate cu o apă curată” – lucrarea curățitoare a Duhului Sfânt.

În trei versete apar trei îndemnuri:

Să ne apropiem în credință (Dumnezeu)

v. 23 Să ne apropiem în nădejde (sine)

v. 24, 25 Să ne apropiem în dragoste (alții)

“Să ne îndemnăm” sau “să ne provocăm” la dragoste și la fapte bune. Cuvântul grecesc este *paroxusmon* și înseamnă a incita. “Privilegiile primite și nepuse în practică se transformă în paralizie.” (Dr. Morgan). Noi suntem sfințiți împreună cu ceilalți creștini.

“Sfânt” nu este folosit la singular, ci la plural – comuniunea sfinților. “Ziua” care se apropie este cea a distrugerii Templului în anul 70 d. Hr.

(*cel de-al 5-lea semnal de alarmă: pericolul disprețului – 10:26-39; cel mai solemn avertisment [v. 14 este versetul cheie].*)

v. 26 “Dacă păcățuim cu voia” – în context, înseamnă întoarcerea la jertfe din vechiul sistem după venirea lui Hristos, acționând ca și când El n-ar fi murit pentru păcatele oamenilor sau neacordând nici o valoare morții Sale (2 Petru 2:21).

Necredința este păcatul cu voia (1 Ioan 3:9). Aceștia nu sunt creștini.

v. 27 Nu mai este nimic între jertfa lui Hristos și venirea Lui, în afară de judecată. El nu vine să moară din nou.

v. 28 Legea mozaică cerea pedeapsa cu moartea (vezi Numeri 15:30, 31; Deut. 17:2-7). Păcatele pentru care se cerea pedeapsa cu moartea nu se pot compara în gravitate cu refuzarea mântuirii prin Hristos.

v. 29 “Cu care a fost sfințit” – este vorba despre sângele lui Hristos, Fiul lui Dumnezeu. “... ei răstignesc din nou pentru ei pe Fiul lui Dumnezeu” (Evrei 6:6). A trata moartea lui Hristos ca și când nu ar fi suficientă pentru rezolvarea problemei păcatului sau a continua ca și când El nu ar fi murit pentru păcate este egal cu a disprețui sângele lui Hristos. Privilegiul creează responsabilitate.

v. 30 Dumnezeu are dreptul suveran de a judeca, drept la care nu a renunțat. (Vezi v. 23, compară cu 1 Petru 4:17, 18.)

v. 31 Acest verset este și pentru credincioși, și pentru necredincioși. Vezi 2 Cor. 5:11.)

v. 32, 33 Acesta este un cuvânt special pentru evrei.

v. 35 “Încrederea” este *îndrăzneală* (vezi v. 19).

v. 36 “Răbdare” – “Necazul aduce răbdare” (Rom. 5:3, 4).

v. 37 Scriptura spune că Domnul nu va întârzia și va veni sigur.

v. 38 Acesta este un citat din Habacuc 2:3, 4, care apare și în Romani, și în Galateni.

Romani – “Cel drept”

Evrei – “va trăi” (credința și răbdarea merg împreună [6:12])

Galateni – “prin credință”.

v. 39 “care dau înapoi” este “care strâng pânzele”. Credinciosul este ca un marinar care ar trebui să pornească pe mare cu toate pânzele sus. Ideea de aici este aceasta: credinciosul ar putea strânge pânzele, ar putea să eșueze la mal din cauza descurajării, a deprimării sau a altor pietre de poticnire.

II. Hristos aduce beneficii și îndatoriri mai bune, Capitolele 11-13

1. Credința, Cap. 11:1-40

v. 1 “Credința este *substanța* lucrurilor nădăjduite” (versiunea engleză KJV) – cuvântul grecesc folosit aici pentru “substanța”, tradus în rom. prin “încredere neclintită” este *hypostasis*. Acesta este un termen științific, opusul ipotezei sau al teoriei. Este ceea ce se bazează pe fapte. În chimie, ar fi substanța chimică rămasă pe fundul eprubetei după efectuarea unui experiment.

“Puternică încredințare” – în greacă, *elegchos*, termen juridic care înseamnă dovadă acceptată la proces pentru pronunțarea sentinței.

v. 2 “Cei din vechime” erau strămoșii destinatariilor epistolei.

v. 3 “Lumea” – în greacă, *aionas*. Literal, “vremurile”; o perioadă de timp specială (vezi Evrei 1:2). “Prin Cuvântul lui Dumnezeu” – Dumnezeu a vorbit (energie) și a creat materia. Materia nu este indestructibilă; este transformată din nou în energie.

v. 4 Abel reprezintă închinarea credinței (Gen. 4:1-5). El a fost primul martir pentru credință. Jertfa lui Abel purta această semnificație: fără vărsare de sânge nu este iertare de păcat.

v. 5 Enoh reprezintă umblarea credinței (Gen. 5:21-24).

v. 6 Noi venim la Dumnezeu numai prin credință. (Verbul “a veni” apare de șapte ori în Evrei.) Credeți două lucruri: (1) Dumnezeu există; (2) Dumnezeu este disponibil.

v. 7 Noe reprezintă mărturia credinței.

v. 8-10 Avraam reprezintă supunerea credinței. “A ascultat” este cuvântul cheie.

v. 11-12 Sara reprezintă puterea sau tăria credinței.

v. 13-16 Acesta este optimismul și așteptarea credinței.

v. 17-19 Isaac reprezintă disponibilitatea credinței. El era destul de mare atunci când tatăl lui a fost gata să-l aducă pe altar ca jertfă.

Avraam credea în înviere.

v. 20, 21 Isaac și Iacov reprezintă viitorul credinței.

v. 22 Iosif reprezintă împlinirea făgăduințelor lui Dumnezeu.

v. 23-28 Moise reprezintă sacrificiile credinței.

v. 29 Marea Roșie a fost trecută prin credința lui Moise.

v. 30 Iosua reprezintă nebunia credinței – marșul în jurul zidurilor Ierihonului a părut absurd pentru mulți.

v. 31 Rahav reprezintă locul neașteptat în care poate fi găsită credința.

v. 32-38 Ghedeon, Barac, Samson, Iefta, David și Samuel reprezintă credința în acțiune.

v. 39, 40 Aceștia nu sunt, în mod necesar, eroi ai credinței. Dar aici vedem ce a făcut credința de-a lungul istoriei omenirii, în diferite circumstanțe, în diferite perioade, prin diferiți oameni. Credința nu are nici un merit în ea însăși; meritul se găsește în obiectul credinței – “Cei care vin la Dumnezeu trebuie să creadă că El este.”

2. Speranța, Cap. 12:1-29

(1) Cursa vieții creștine, 12:1,2

v. 1 “Martorii” nu sunt spectatori, ci oameni care aduc mărturie, prin viața lor de fiecare zi, că a trăi prin credință este ceva practic și real.

Viața creștină este comparată cu o întrecere cum erau alergările la greci. Pe calea sa, creștinul ca soldat al lui Hristos trebuie să rămână ferm pe poziție, ca și credincios trebuie să umble, ca atlet trebuie să alerge. Va veni o zi în care va zbura spre Noul Ierusalim. Există și un aspect negativ – “să dăm la o parte”.

“Orice piedică” sau “orice greutate” – greutățile sunt inutile. Unele lucruri pot să nu fie greșite sau rele în ele însele, dar dacă ajung să fie greutăți care încetinesc alergarea creștinului, trebuie înlăturate. “Cine nu părăsește tot ce are nu poate fi ucenicul Meu” este mesajul Domnului Isus din Matei 10:37, 38; Luca 14:33).

“Și păcatul care ne înfășoară așa de lesne” este un obstacol anume. Aici este vorba de necredință.

“Stăruința” este capacitatea de a îndura combinată cu dorința de a învinge.

v. 2 Alergarea are un aspect pozitiv – “Să ne uităm țintă...”. Această epistolă a fost scrisă pentru a-l ajuta pe credincios să privească țintă la Isus. El este martorul cel mai important.

“Desăvârșirea credinței noastre” – chiar și a credinței sfinților din Vechiul Testament. Isus este la dreapta Tatălui. Lucrarea de răscumpărare este încheiată.

(2) Credincioșii se află acum în competiție și în conflict, Cap. 12:3-14

v. 3 “Uitați-vă dar cu luare aminte” (vezi 3:1). Isus a participat la aceeași cursă a vieții la care participăm și noi acum și cunoaște toate experiențele și obstacolele peste care putem da. El cunoaște și înțelege lupta împotriva oamenilor răi (“împotrivirea” din partea păcătoșilor).

v. 4 Templul nu fusese distrus la acel moment. A fost distrus în anul 70 d.Hr. și atunci au fost martiri.

v. 5, 6 Dumnezeu îi disciplinează pe copiii Săi: (1) nu disprețuiți; (2) nu cădeți de oboseală – Dumnezeu disciplinează din dragoste.

v. 7 (3) răbdați pedeapsa.

v. 8 Un credincios care nu este disciplinat de Dumnezeu nu este autentic; este un fiu ilegitim.

v. 9 Un tată natural își va disciplina copiii pentru binele lor și copiii vor reacționa la această disciplină.

v. 11 Disciplina Domnului nu este plăcută pe moment.

v. 12-14 Aveți curaj! Continuați să mergeți pe drumul cel drept!

(Al șaselea semnal de alarmă: pericolul lepădării v- v. 15-29)

v. 15 “Luați seama bine” – expresia din original se referă la direcție. Credinciosul trebuie să-și păstreze privirea ațintită asupra lui Isus, nu asupra oamenilor. Altfel apare pericolul amărăciunii care ajunge să-i afecteze și pe alții.

v. 16 “Lumesc” poate fi tradus prin “profan”. Cuvântul “profan” vine din două cuvinte latine – *pro* – care înseamnă “înaintea” și *fanum* care înseamnă “templu”. Deci, “înaintea templului”, adică în afara templului, care nu e sacru. Asta înseamnă că Esau era un om fără interes pentru cele spirituale.

v. 18-21 Muntele Sinai reprezintă vechiul legământ. Credinciosul nu este adus înapoi la sistemul de legi al vechiului legământ (vezi Exod 19).

v. 22-24 “V-ați apropiat” indică poziția credinciosului care este adus la un nou legământ:

(1) Muntele Sion – cetatea cerească;

(2) Cetatea Dumnezeului cel viu;

(3) Ierusalimul ceresc.

Acestea țin de Noul Ierusalim.

(4) Îngeri;

(5) Adunarea în sărbătoare a îngerilor și Biserica celor întâi născuți – Biserica Noului Testament.

- (6) Dumnezeu Judecătorul – Domnul Isus Hristos;
- (7) Duhurile celor neprihăniți – o referire la sfinții Vechiului Testament;
- (8) Isus, Mijlocitorul unui nou legământ;
- (9) Sângele lui Isus – care vorbește mai bine decât sângele lui Abel.

v. 25 Acesta este un avertisment la adresa refuzului de a asculta glasul lui Isus prin Duhul Sfânt (vezi Ioan 16:7-15).

v. 26, 27 Privilegiul creează responsabilitate. Dumnezeu nu mai are nimic de adăugat la ceea ce a făcut deja. Cuvântul lui Isus este final. Este un pericol în refuzul de a-L asculta. El clatină lumea pentru ca oamenii să vadă ceea ce nu poate fi clătinat.

v. 28 Acesta este un îndemn bazat pe privilegiile pe care le avem. Suntem identificați cu o împărăție ce nu poate fi clintită. Avem harul de a-I sluji lui Dumnezeu într-un mod care să fie bine primit înaintea Lui.

v. 29 Un avertisment solemn.

3. Dragostea, Cap. 13:1-6

(1) Viața secretă a credincioșilor, 13:1-6

v. 1 Dragostea frățească este dragostea de frate, nu să ne iubim ca frații, ci pentru că suntem frați.

v. 2 Nu uitați să arătați dragoste străinilor; ospitalitate.

“Unii” – referire la Avraam, vezi Gen. 18.

v. 3 Amintiți-vă de cei în nevoie și în necaz. Arătați dragoste față de cei în nevoie. Biserica este un trup; când suferă un mădular, suferă tot trupul.

v. 4 Ascetismul este condamnat; pofta și lenea sunt condamnate. Relațiile sexuale trebuie să rămână numai în cadrul căsniciei.

v. 5 Aceasta este baza adevăratei satisfacții. Răspunsul credinței la Cuvântul lui Dumnezeu (Gen. 28:15; Deut. 31:6; Iosua 1:5; Isaia 41:17).

v. 6 Vezi Psalmul 118:6.

Secretul unei vieți fericite constă în manifestarea credinței și a dragostei față de Dumnezeu și a dragostei față de cei din jur. Relația pe verticală cu Dumnezeu și relația pe orizontală cu oamenii.

(2) Viața socială a credincioșilor, 13:7-14

v. 7 Conducătorii spirituali trebuie ascultați. Fiți loiali față de învățătorii Cuvântului.

v. 8 Isus Hristos este același în caracterul (persoana) Său. El nu este în același loc și nu face aceleași lucrări ca acum două mii de ani, cât a trăit pe pământ. El a făcut minuni în Capernaum atunci; acum nu mai face minuni în trup, pe pământ.

v. 9 Credincioșii nu trebuie să se lase cucerii de orice nouă învățătură. Regimurile alimentare speciale și ritualurile sau ceremoniile de tot felul nu-i întăresc pe oameni în credință.

v. 10 Aici este o comparație între ceea ce avea Israel sub vechiul legământ și lucrurile mai bune pe care le are noul legământ. Credincioșii au un altar, care nu este Cina Domnului, nici un altar fizic, la o adresă precisă.

v. 11 Aceasta este o jertfă pentru păcat.

v. 12 Isus a murit în afara cetății. El a fost jertfa pentru păcat.

v. 13, 14 La El trebuie să mergem. Noi suntem pe drumul spre Ierusalimul ceresc. Aceasta este separarea reală. Să mergem la El!

Evreu – cel care a trecut peste.

(1) Eufrat – viața veche a trecut.

(2) Marea Roșie – este posibilă o nouă viață.

(3) Iordanul – noua viață care trebuie trăită

(4) Mergând la Isus – viață nouă, nădejde nouă.

(3) Viața spirituală a credincioșilor, 13:15-19

v. 15 Sacrificiile unui credincios:

(1) Persoana (Rom. 12:1),

(2) Resursele financiare (2 Cor. 8:1-5),

(3) Lauda – sacrificiul costă ceva.

v. 16 (4) Fapte bune.

v. 17 (Vezi v. 7). Învățătura Cuvântului lui Dumnezeu trebuie ascultată.

(4) Binecuvântarea specială și personală

- v. **18, 19** Este evident că destinatarii îl cunoșteau pe expeditor.
- v. **20, 21** O binecuvântare glorioasă.
- v. **22** Un cuvânt blând, dacă vine din partea lui Pavel.
- v. **23** Este posibil să fie Pavel?
- v. **24** Cel care scria aceste rânduri se afla în Italia.